

Amcangyfrif o Incwm a Threuliau Archwilio Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2026

Hydref 2024

Wedi ei baratoi ar y cyd a'i osod gerbron y Senedd dan Adran 20(1) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Ian Rees

Cadeirydd Archwilio Cymru

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Archwilio Cymru

1 Cwr y Ddinas

Stryd Tyndall

Caerdydd CF10 4BZ

Ar gyfer pob blwyddyn ariannol, mae Adran 20 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru fynd ati ar y cyd i baratoi amcangyfrif o incwm a threuliau Swyddfa Archwilio Cymru a gosod yr amcangyfrif hwnnw gerbron y Senedd o leiaf bum mis cyn dechrau'r flwyddyn ariannol y mae'n ymwneud â hi.

Yn unol ag Adran 20 y Ddeddf, rhaid i bob amcangyfrif gwmpasu (ymhlith pethau eraill) yr adnoddau y mae ar yr Archwilydd Cyffredinol eu hangen i arfer ei swyddogaethau statudol.

Gall Pwyllgor Cyllid y Senedd wneud unrhyw addasiadau i'r amcangyfrif sy'n briodol yn ei dyb ef, ond ni ellir gwneud unrhyw addasiad oni:

- Ymgynghorwyd â'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru; a
- bod unrhyw sylwadau a wnaed gan y naill neu'r llall wedi eu hystyried.

Bob blwyddyn rhaid i Weinidogion Cymru gyflwyno cynnig yn y Senedd dan Adran 125 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 sy'n cynnwys awdurdodi'r adnoddau sydd i'w defnyddio (gan gynnwys adnoddau cronrus) a thaliadau sydd i'w gwneud i Swyddfa Archwilio Cymru. Mae'r Amcangyfrif hwn yn nodi'r symiau sydd i'w cynnwys mewn cysylltiad â Swyddfa Archwilio Cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

Cynnwys

Rhagair	4
Cyllideb 2025–26	6
Cwmpas y Gyllideb 2025–26	8

Rhagair

Mae Archwilio Cymru'n bodoli i roi hyder i'r Senedd a phobl Cymru mewn sector cyhoeddus sy'n perfformio'n uchel ac sy'n atebol. Mae'n darparu tryloywder ac atebolrwydd i drethdalwyr a'u cynrychiolwyr etholedig. Mae'n darparu gwybodaeth ariannol gywir a dibynadwy i gyrff cyhoeddus fel y gallent gynllunio a rheoli eu gwasanaethau a'u cyllid yn effeithiol.

Mae ein gwaith gwerth am arian yn hanfodol i atebolrwydd seneddol cadarn drwy Gyfrifon Cyhoeddus a Gweinyddiaeth Gyhoeddus, Cyllid a Phwyllgorau eraill y Senedd. Rydym yn archwilio cyfrifon a threfniadau llywodraethu dros 800 o gyrff cyhoeddus ledled Cymru, gan ddarparu'r prif ddull sicrwydd ynghylch sut mae arian cyhoeddus yng Nghymru yn cael ei reoli o Lywodraeth Cymru ei hun i'r cyngor cymuned lleiaf, drwy bron i bob maes y darperir gwasanaethau cyhoeddus ynddo.

Mae archwiliad cyhoeddus yn rhoi asesiad annibynnol i'r Senedd, cyrff cyhoeddus a'r cyhoedd o'r defnydd a'r rheolaeth o arian cyhoeddus a rhybudd cynnar o broblemau. Pan fo ansawdd neu amseroldeb archwilio yn lleihau, mae'r risgiau o wastraff, twyll a chamreoli yn cynyddu.

Noda'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol yr heriau ynghylch gwariant sector cyhoeddus yng Nghymru yn ei llythyr dyddiedig 19 Gorffennaf 2024 – gan nodi'r ansicrwydd sylweddol ynghylch cyllid cyhoeddus Cymru ar ôl 2024-25.

Rydym yn cydnabod y pwysau hwn ar gyllid cyhoeddus. Yn wir, y pwysau hynny sy'n gwneud gwaith Archwilio Cymru yn fwy hanfodol fyth. Ni fu'r angen am werth am arian o bob punt o wariant cyhoeddus, ac asesiad amserol dibynadwy o gyflwr rheolaeth ariannol a threfniadau llywodraethu yn sector cyhoeddus Cymru, erioed yn fwy. Cyfrifoldeb yr Archwilydd Cyffredinol a Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru yw egluro'n glir i'r Senedd beth sydd ei angen i ddarparu hynny drwy swyddfa archwilio gyhoeddus cryf, cynaliadwy ac annibynnol. Heb swyddfa o'r fath, mae'r risg o fethu â gwneud y defnydd gorau o'r adnoddau prin hynny yn cynyddu'n fawr. Ac mae'r gost i'r pwrs cyhoeddus am y gwendidau sy'n codi'n gyflym o ganlyniad, lawer yn fwy na'r gost o gynnal trefn archwilio gyhoeddus o ansawdd uchel sydd ag adnoddau priodol. Mae cyfanswm y gost o ddarparu sicrwydd a mewnwelediad annibynnol Archwilio Cymru ychydig dros un geiniog am bob £10 sy'n cael ei wario ar wasanaethau cyhoeddus datganoledig yng Nghymru.

Gan ystyried hyn i gyd, mae ein Hamcangyfrif yn caniatáu cynnydd o 2.9% yn ein galwad gyffredinol ar Gronfa Gyfunol Cymru o ran adnoddau. Caniateir cynnydd cyfartalog o 1.7% yn ein cyfraddau ffioedd ar gyfer y Cynllun Ffioedd drafft a atodir i'r Amcangyfrif.

Mae ein Hadroddiad Blynyddol a Chyfrifon ar gyfer 2023–24 yn nodi ein cofnod o'r hyn a gyflawnwyd ar gyfer y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Ym mis Ebrill eleni, gwnaethom gyflwyno ein Cynllun Blynyddol ar gyfer 2024–25 ger bron y Senedd. Mae'r Amcangyfrif hwn yn sicrhau cyllid ar gyfer ein blaenoriaethau ar gyfer 2025-26 ac mae'n cynnwys gofynion ac ystyriaethau cyllid dangosol ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Cyflwynir ein Cynllun Blynyddol ar gyfer 2025–26 gerbron y Senedd cyn mis Mawrth 2025.

Edrychwn ymlaen at drafod ein Hamcangyfrif gyda'r Pwyllgor Cyllid maes o law.

Ian Rees

Cadeirydd, Archwilio Cymru

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Cyllideb 2025–26

Cyfanswm o £28.4 miliwn yw ein cyllideb ar gyfer 2025-26, ac yn darparu ar gyfer:

- Archwiliadau cyfrifon a'n gwaith archwilio perfformiad mewn dros 850 o gyrff archwiliedig yr ydym yn codi ffioedd amdano yn unol â darpariaethau Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013;
- Archwiliadau ac Astudiaethau Gwerth Cenedlaethol ac Astudiaethau Llywodraeth Leol;
- Gwaith i archwilio themâu sy'n deillio o'n gwaith cyfrifon;
- Cefnogaeth i'n hymateb i faterion a ddygir i'n sylw gan aelodau o'r cyhoedd a'u cynrychiolwyr etholedig;
- Ein rhaglen hyfforddiant ariannol ledled Cymru;
- Cymryd rhan yn y Fenter Twyll Genedlaethol, a'n Cyfnewidfa Arfer Da; a
- Goblygiadau Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol 16 nad ydynt yn ymwneud ag arian parod o ran symudiad ein swyddfa gorllewin Cymru.

	2025-26 £'000	2024-25 £'000	% y newid o'i chymharu â 2024-25
Costau staff	23,360	22,312	4.7%
Llety	718	731	(1.8%)
Teithio a Chynhaliaeth	352	303	16.2%
Costau cylchol y Fenter Twyll Genedlaethol	-	130	(100%)
Costau eraill	3,504	3,149	11.3%
Buddsoddiad cyfalaf	467 ¹	310	50.6%
Cyfanswm y Gwariant	28,401	26,935	5.4%
Incwm sy'n deillio o Ffioedd Archwilio	18,610	17,476	6.5%
Cyfanswm yr alwad ar Gronfa Gyfunol Cymru	9,791	9,459	3.5%
Galwad ar Gronfa Gyfunol Cymru (arian parod)	9,236	9,127	1.2%

1 Gan gynnwys gofynion Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol 16 nad ydynt yn ymwneud ag arian parod

Cwmpas y Gyllideb 2025–26

Gofynion cyllideb amcangyfrifedig Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer y flwyddyn a fydd yn dod i ben ar 31 Mawrth 2026

- O dan Adran 125 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, mae'n rhaid i Weinidogion gynnig Cynnig Cyllidebol yn y Senedd er mwyn cael awdurdod i ddefnyddio adnoddau, cadw incwm a defnyddio arian parod o Gronfa Gyfunol Cymru ar gyfer rhai pobl berthnasol, gan gynnwys Swyddfa Archwilio Cymru.
- O ran gwasanaethau a dibenion Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol yn y flwyddyn a fydd yn dod i ben ar 31 Mawrth 2026, bydd y Cynnig Cyllidebol yn awdurdodi:
  - faint o adnoddau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru eu defnyddio yn y flwyddyn ariannol (yn unol â'r gyllideb ar gyfer y flwyddyn);
  - faint o adnoddau sy'n cronni i Swyddfa Archwilio Cymru yn y flwyddyn ariannol, y ceir eu cadw yn hytrach na'u talu i Gronfa Gyfunol Cymru; a
  - faint y ceir ei dalu allan o'r Gronfa Gyfunol Cymru i Swyddfa Archwilio Cymru.
- Crynoir y gofynion hyn, na all fod yn fwy nag amcangyfrifon oherwydd amrywioldeb ffrydiau incwm, yn **Arddangosyn 1**.
- Nodir manylion sut yr ydym yn bwriadu defnyddio'r cyllid hwn i gyflawni archwiliad cyhoeddus yng Nghymru yn 2025-26 yn ein gwybodaeth ategol.

Arddangosyn 1: crynodeb o ofynion cyllidebol amcangyfrifedig 2025–26

	£'000
Adnoddau, heblaw adnoddau sy'n cronni, i'w defnyddio gan Swyddfa Archwilio Cymru i gyflawni swyddogaethau statudol Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol ac i weinyddu Swyddfa Archwilio Cymru.	9,791
Adnoddau sy'n cronni o ffioedd a thaliadau ar gyfer archwilio, ardystio grantiau a gwasanaethau cysylltiedig; costau eraill a adenillir sy'n gysylltiedig â swyddogaethau yr Archwilydd Cyffredinol neu Swyddfa Archwilio Cymru; incwm amrywiol megis o gyhoeddiadau, cynadleddau, gwasanaethau gweinyddol, proffesiynol a thechnegol a ddarperir a chostau y mae trydydd parti wedi mynd iddynt a adenillir – y mae Swyddfa Archwilio Cymru i ddefnyddio'r cyfan i gyflawni swyddogaethau yr Archwilydd Cyffredinol ac ar wasanaethau cysylltiedig ac i weinyddu Swyddfa Archwilio Cymru.	18,610
Gofyniad arian net o Gronfa Gyfunol Cymru i dalu'r symiau net sy'n ddyladwy gan Swyddfa Archwilio Cymru yn ystod y flwyddyn.	9,236
5 Mae Arddangosyn 2 yn cysoni cyfanswm cais Swyddfa Archwilio Cymru am adnoddau â'i gofyniad arian net am y flwyddyn a fydd yn dod i ben ar 31 Mawrth 2026.	

Arddangosyn 2: cysoni'r angen am adnoddau â'r angen i ddefnyddio arian parod o Gronfa Gyfunol Cymru

	£'000
Cais net am adnoddau	9,791
Addasiad nad yw'n arian parod – dibrisiant a llog	(608)
Addasiad nad yw'n arian parod – cyfalafu Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol 16	(187)
Taliadau rhent ar gyfer lesoedd	200
Symudiadau mewn cyfalaf gweithio (defnyddio darpariaeth dadfeiliadau)	40
Gofyniad arian net o Gronfa Gyfunol Cymru i dalu'r symiau net sy'n ddyladwy gan Swyddfa Archwilio Cymru yn ystod y flwyddyn	9,236

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: gwybodaeth@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.